

Til § 4 have vi stillet et Forslag, der gaaer ud paa at tillade Nedsættelsen af Lærereindgagerne i en noget videre Udstrækning, end det er foreslaaet af Udvalget. Det kan siges, at enten man giver Communalbestyrelserne Ret til at nedsætte Gagerne med $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{3}$, saa er det vanskeligt at afgjøre, om det Eine eller det Andet er det Rigtige; men det er heller ikke Meningen med vort Forslag, at de skulde nedsættes med $\frac{1}{3}$, men kun, at Communalbestyrelserne faae et noget større Spillerum til at foretage Nedsættelser. Vort Forslag har noget Hensyn til de for Tiden bestaaende factiske Forhold. Jeg troer nemlig, at det maa siges, at, dersom Udvalgets Forslag gaaer igjennem, saa vilde ikke saa ganske saa af de allerede ansatte Lærereinders Gager blive ikke lidet forhøiede; idetmindste er det mig bekjendt, at adskillige Lærereinder ere ansatte med en Gage af 250 Rd., ja maaskee endog saa derunder; i alt Fald har neppe nogen Mere end 300 Rd., og det Forslag, vi have tilladt os at stille, gaaer nu netop ud paa, saavidt jeg har kunnet beregne det, at Lærereindgagerne paa det Nærmeste blive 300 Rd. som Minimum. Efter Skolelovens § 13 er jo den normerede Gage for Skolelærerne 150 Rd. og 50 Tønder Byg efter Capitelstægt, foruden fri Bolig for en ugift Lærer og Brændsel; naar man regner det sammen efter Gjennemsnittet af Capitelstægten, vil man — i alt Fald med Tillæg af Skolepenge — omtrent faae 450 Rd.; drager man nu derfra $\frac{1}{3}$, faaer man netop ud en Lærereindgage af 300 Rd., der altsaa vilde være det Minimum, som Communalbestyrelserne kunne normere som Lærereindgage i Kjøbstæderne. Sigesom jeg har bemærket, at 300 Rd. allerede ere noget over det, hvormed i det Mindste mange Lærereindgager for Tiden ere normerede, saaledes maa det ganske vist ogsaa siges, at 300 Rd. ere en ingenkunde upassende Begyndergesage for en dog ung Pige, som søger at forsørge sig selv. For 300 Rd. kan en ugift Kvinde uden Vanskelighed leve, naar ikke ganske særegne Omstændigheder, f. Ex. dyrt

Ophold paa vedkommende Sted eller andet lignende, maatte gjøre en Forhøielse nødvendig. Man maa ogsaa have den Tillid til Communalbestyrelserne, at de ville være saa billige og retfærdige, at, dersom de virkelig erkjende, at Lønningen paa et enkelt Sted kommer til at staae vel lavt, saa vilde de ikke benytte deres hederste Nedsættelsesret. Jeg tillader mig altsaa at foreslaae det ærede Thing, at denne lille Ændring vedtages; thi saa vist som det er Thingets Pligt at værne om, at passende Gager ansættes, saa vist maa det ogsaa være Thinget magtpaaliggende at værne om, at det ikke paatvinges Communerne at give høiere Gager, end det kan siges at være naturligt og billigt, og ikke høiere Gager, end at de kunne faae virkelig passende Kræfter. Særligt kan jeg, siden jeg er ved dette Lønningsspørgsmaal, ikke undlade at gjøre en Bemærkning ved selve Ændringsforslaget, saaledes som det er kommet fra Udvalget, at jeg nemlig ikke ret kan see, hvorledes Udvalget har tænkt sig Forholdet med Lærereindgagerne ligeoverfor den Bestemmelse i Lovens af 8de Marts 1856 § 13, hvorefter samtlige Gager i en Commune slaaes sammen til en Totalsum, og der derefter normeres de enkelte Lærergager, der jo altsaa for enkelte Lærereposters Vedkommende kunne være under Minimum, naar blot Kommunen giver det fulde Beløb efter Maximums- og Minimumsbeløbet af Giftes og Ugiftes Gager. Hvorledes Udvalget har tænkt sig, at Lærereindgager skulle ordnes ind i denne Række af Embeder, er ikke aldeles klart af Ændringsforslaget. Det kunde nemlig synes, som om det var Udvalgets Mening, at Lærereindgagerne skulde staae udenfor dette Totalbeløb af egentlige Lærergager, og at altsaa Lærereinderne i ethvert Tilfælde bleve sikrede deres Gager med den Grændse, som heri staaer; men dersom dette er Udvalgets Mening, hvorledes vil det da stille sig for Lærereinderne med Hensyn til mulig Oprykning paa Bopæls- og Brændselsmønter for Gifte? Dette seer jeg ikke klart, idet nemlig det ærede